

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Το πραγματικό κόστος ενός αγαθού είναι τα άλλα αγαθά που θυσιάστηκαν για την παραγωγή του.
  - β.** Όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, αυξάνεται η ζήτησή του και όταν η τιμή του αυξάνεται, μειώνεται η ζήτησή του (όταν οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί).
  - γ.** Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, τότε το συνολικό προϊόν αρχίζει να αυξάνεται με φθίνοντα ρυθμό.
  - δ.** Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως προσδιοριστικός παράγοντας της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την αγοραία καμπύλη προσφοράς.
  - ε.** Ταυτόχρονη αύξηση της προσφοράς και της ζήτησης ενός αγαθού είναι δυνατόν να μη μεταβάλλει την τιμή του.

Μονάδες 15

Για τις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της κάθε πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Έστω ο συνδυασμός $K(80X, 50\Psi)$ δύο αγαθών X και Ψ επί της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας. Τότε:
- α.** η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού X που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι 80 μονάδες.
  - β.** η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι 50 μονάδες.
  - γ.** η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού X που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι μεγαλύτερη από 80 μονάδες.
  - δ.** η μέγιστη ποσότητα μόνο του αγαθού Ψ που μπορεί να παράγει η οικονομία είναι μικρότερη από 50 μονάδες.

Μονάδες 5

- A3.** Στην αγορά ενός κανονικού αγαθού που βρίσκεται σε ισορροπία έχουμε τις παρακάτω μεταβολές:

- i) μείωση του εισοδήματος των καταναλωτών.
- ii) βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής.

Από την ταυτόχρονη αυτή μεταβολή προκύπτει:

- α.** αύξηση της τιμής ισορροπίας και μείωση της ποσότητας ισορροπίας.
- β.** μείωση της τιμής ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μπορεί να αυξηθεί, να μειωθεί ή να παραμείνει σταθερή.
- γ.** αύξηση της τιμής και της ποσότητας ισορροπίας.
- δ.** αύξηση της ποσότητας ισορροπίας, ενώ η τιμή ισορροπίας μπορεί να αυξηθεί, να μειωθεί ή να παραμείνει σταθερή.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Με τη βοήθεια των κατάλληλων διαγραμμάτων (να χρησιμοποιήσετε στυλό) να εξηγήσετε τις περιπτώσεις:

- B1.** Μεταβολή μόνο στη ζητούμενη ποσότητα.

Μονάδες 7

- B2.** Μεταβολή μόνο στη ζήτηση.

Μονάδες 7

- B3.** Ταυτόχρονη μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας και της ζήτησης.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Μια υποθετική οικονομία η οποία απασχολεί όλους τους παραγωγικούς συντελεστές που έχει στη διάθεσή της πλήρως και αποδοτικά και με δεδομένη τεχνολογία, παράγει τα εξής δύο προϊόντα Ω και Ζ, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	Ποσότητες αγαθού Ω	Ποσότητες αγαθού Ζ	Κόστος Ζ (σε μονάδες Ω)	Κόστος Ω (σε μονάδες Ζ)
A	600	0		
			;	;
B	400	175		
			2	;
Γ	300	;		
			;	0,25
Δ	;	250		
			;	;
E	0	275		

Γ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, όπου είναι απαραίτητο).

Μονάδες 8

Γ2. Πόσες μονάδες του αγαθού Ω πρέπει να θυσιαστούν, προκειμένου να παραχθούν οι πρώτες 200 μονάδες του αγαθού Ζ;

Μονάδες 5

Γ3. Έστω ότι μεταβάλλεται κατά 50% η παραγωγή του αγαθού Ω, λόγω βελτίωσης της τεχνολογίας παραγωγής του. Να κατασκευάσετε το νέο πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας (μονάδες 3) και σε κοινό διάγραμμα την αρχική και τη νέα Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων της οικονομίας (να χρησιμοποιήσετε στυλό). (μονάδες 5)

Μονάδες 8

Γ4. Να χαρακτηριστούν, χωρίς υπολογισμούς, οι συνδυασμοί ποσοτήτων παραγωγής των δύο αγαθών που βρίσκονται ανάμεσα στις δύο καμπύλες, σε σχέση με την αρχική και τη νέα Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων της οικονομίας.

Μονάδες 4

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά μία επιχείρηση η οποία λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο:

Συνολικό Προϊόν (Q)	Μεταβλητό Κόστος (VC)	Μέσο Μεταβλητό Κόστος (AVC)	Οριακό Κόστος (MC)
0	0	-	-
1	4	4	4
2	6	3	;
3	9	;	3
4	14	3,5	;
5	;	4,8	10
6	42	7	18

Δ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς.

Μονάδες 4

Δ2. Να παρασταθούν γραφικά σε κοινό διάγραμμα οι καμπύλες του Μέσου Μεταβλητού Κόστους (AVC) και του Οριακού Κόστους (MC) (μονάδες 6). Σχολιάστε την πορεία του Μέσου Μεταβλητού Κόστους (AVC) και εξηγήστε πού οφείλεται αυτή (να χρησιμοποιήσετε στυλό). (μονάδες 3)

Δ3. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης και να εξηγήσετε πώς προκύπτει.

Μονάδες 6

Δ4. Ποια επίδραση θα έχει στην καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης καθεμιά από τις παρακάτω μεταβολές;

- α) αύξηση του εργατικού μισθού.
β) βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1) α) Σωστό, β) Λάθος, γ) Λάθος, δ) Σωστό, ε) Σωστό

A2) γ

A3) β

ΘΕΜΑ Β

B1) σελ. 37 σχολ.βιβλίο: «Η ζητούμενη .... ούτε να αλλάζουν τη συνάρτηση της» + διάγραμμα

B2) σελ. 38 σχολ. βιβλίο: «Στην περίπτωση αυτή ... μεταβάλλοντας τη συνάρτηση της» + διάγραμμα

B3) σελ. 38-39 σχολ. βιβλίο: «Ας υποθέσουμε ότι ... μικρότερη από την αρχική» + διάγραμμα

ΘΕΜΑ Γ

Γ1)

$$KE_{Z_{A \rightarrow B}} = \frac{\Delta\Omega}{\Delta Z} = \frac{600 - 400}{175 - 0} = \frac{200}{175} = 1,14$$
$$KE_{\Omega_{B \rightarrow A}} = \frac{\Delta\Omega}{\Delta\Omega} = \frac{175 - 0}{600 - 400} = \frac{175}{200} = 0,875$$
$$KE_{Z_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{\Delta\Omega}{\Delta Z} \Rightarrow 2 = \frac{400 - 300}{x - 175} \Rightarrow x = 225$$
$$KE_{\Omega_{\Gamma \rightarrow B}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = \frac{225 - 175}{400 - 300} = \frac{50}{100} = 0,5$$
$$KE_{\Omega_{\Delta \rightarrow \Gamma}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} \Rightarrow 0,25 = \frac{250 - 225}{300 - x} \Rightarrow x = 200$$
$$KE_{Z_{\Gamma \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta\Omega}{\Delta Z} = \frac{300 - 200}{250 - 225} = \frac{100}{25} = 4$$
$$KE_{\Omega_{E \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta Z}{\Delta\Omega} = \frac{275 - 250}{200 - 0} = \frac{25}{200} = 0,125$$
$$KE_{Z_{\Delta \rightarrow E}} = \frac{200 - 0}{275 - 250} = \frac{200}{25} = 8$$

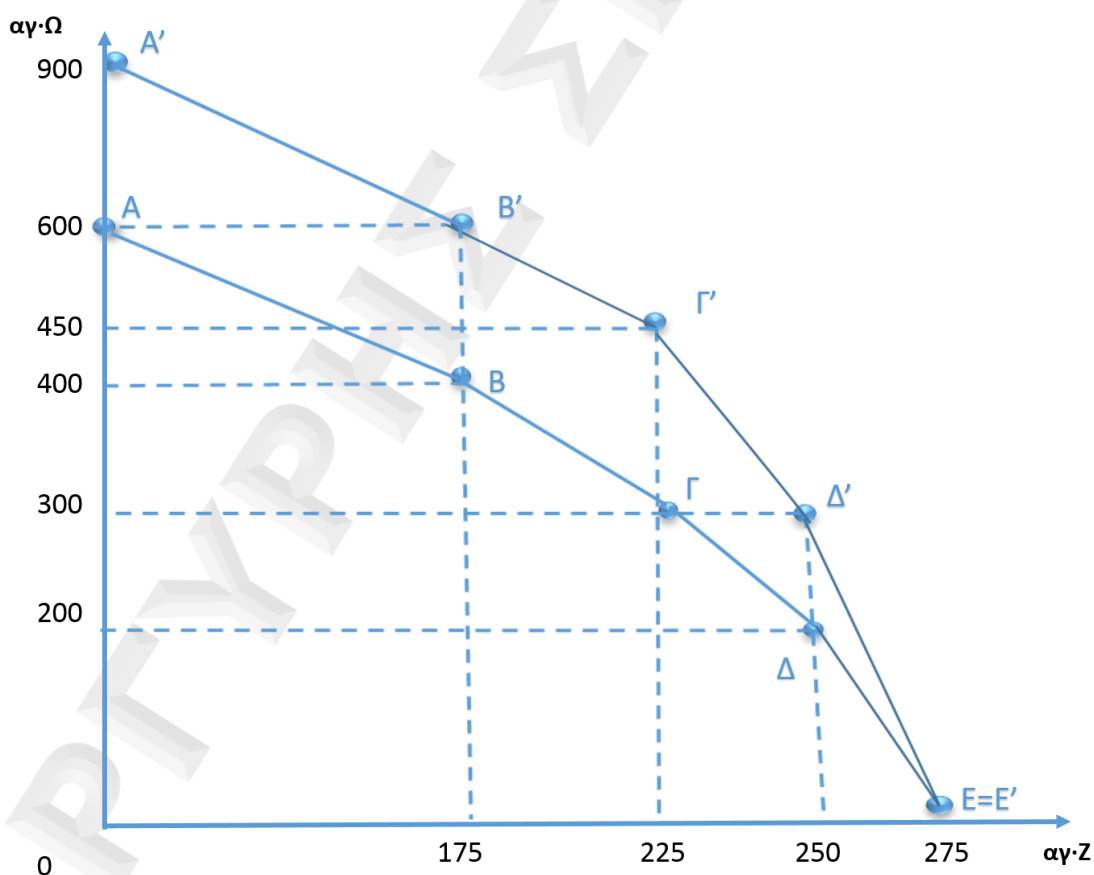
$$\Gamma 2) \quad KE_{Z, B \rightarrow B'} = \frac{\Delta \Omega}{\Delta Z} \Rightarrow 2 = \frac{400 - x}{200 - 175} \Rightarrow x = 350$$

Για να παράγω τις πρώτες 200-0 = 200 μον. Z, θυσιάζω 600-350=250 μον. Ω.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Ω	ΑΓΑΘΟ Z	ΚΟΣΤΟΣ Z→Ω	ΚΟΣΤΟΣ Ω→Z
A	600	0	1,14	0,875
B	400	175	2	0,5
Γ	300	225	4	0,25
Δ	200	250	8	0,175
E	0	275		

Γ3)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Ω	ΑΓΑΘΟ Z
A'	900	0
B'	600	175
Γ'	450	225
Δ'	300	250
E'	0	275

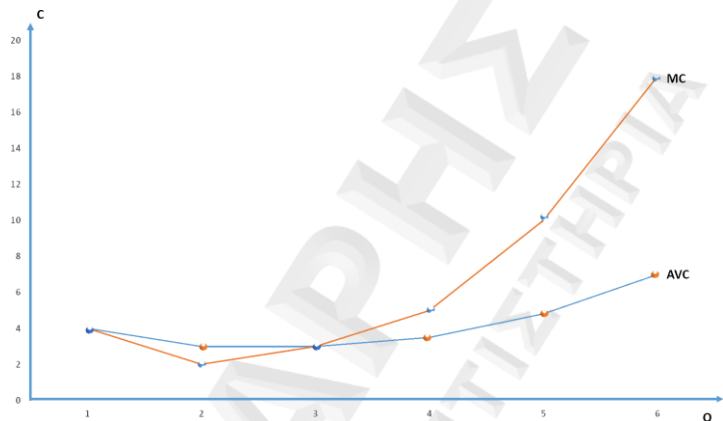
Γ4) Σε σχέση με την αρχική καμπύλη, οι συνδυασμοί είναι ανέφικτοι, που σημαίνει ότι δεν μπορούν να παραχθούν, γιατί βρίσκονται έξω από τα όρια παραγωγικών δυνατοτήτων (δεξιά της ΚΠΔ), δηλαδή δεν επαρκούν οι παραγωγικοί συντελεστές. Θα μπορούσαν να παραχθούν μόνο αν αυξάνονταν οι παραγωγικοί συντελεστές ή αν βελτιωνόταν η τεχνολογία. Επειδή βελτιώνεται η τεχνολογία, σε σχέση με τη νέα καμπύλη, οι συνδυασμοί είναι εφικτοί, που σημαίνει ότι μπορούν να παραχθούν, γιατί επαρκούν οι παραγωγικοί συντελεστές, είναι μέσα στα όρια της οικονομίας (αριστερά της νέας ΚΠΔ), αλλά υπάρχει υποαπασχόληση αυτών.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1)

Q	VC	AVC	MC
0	0	—	—
1	4	4	4
2	6	3	2
3	8	3	3
4	14	3,5	5
5	24	4,8	19
6	42	7	18

Δ2)

Πορεία: Σχολικό βιβλίο σελ. 65 «Η καμπύλη του μέσου μεταβλητού..... ν' αυξάνεται».

Δ3) Επειδή στην ουσία το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους, αποτελεί τη βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης, ο πίνακας προσφοράς θα είναι:

P= MC	Q
3	3
5	4
10	5
18	6

Δ4) Οι τιμές των συντελεστών παραγωγής και η τεχνολογία αποτελούν προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς. Έτσι:

α) Επειδή αυξήθηκε ο εργατικός μισθός, αυξάνεται το κόστος παραγωγής που σημαίνει μετατόπιση της καμπύλης του οριακού κόστους προς τα πάνω και αριστερά. Και επειδή το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, από το σημείο που τέμνει το μέσο μεταβλητό και μετά, είναι η καμπύλη προσφοράς, μετατοπίζεται αριστερά.

β) Επειδή βελτιώνεται η τεχνολογία παραγωγής, άμεση συνέπεια είναι η αύξηση της παραγωγής με την ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών και η μείωση του μέσου και του οριακού κόστους παραγωγής, με αποτέλεσμα τη μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα δεξιά.